

TWENTSCHE BANK, 1861-1964

Verwevenheid met de textielindustrie, 1861-1916

Benjamin Willem Blijdenstein jr., van origine notaris in Enschede, legde zich na 1841 voornamelijk toe op bankierszaken voor de Twentse textielindustrie. Met het oog op de groeiende uitvoer van textiel van Twente naar Zuidoost Azië, opende hij in 1858 in Londen een kantoor omdat deze plaats een belangrijke rol in de wisselhandel vervulde. De vestiging stond onder leiding van zijn zoon en opvolger B.W. (Willem) Blijdenstein. Zo was een soepel verkeer mogelijk tussen Nederlands-Indië en Londen (wissels), Enschede (productie van textiel) en Amsterdam (export naar Nederlands-Indië).

Op 24 juni 1861 werd in Amsterdam de Twentsche Bankvereniging als commanditaire vennootschap opgericht; acht jaar later werd de naam gewijzigd in de Twentsche Bankvereniging B.W. Blijdenstein & Co (TBV). De bank richtte zich in de eerste decennia van haar bestaan voornamelijk op de sterk in opkomst zijnde Twentse katoenindustrie en de financiering van de textielexport naar Nederlands-Indië.

Langzaam maar zeker sloeg de vennootschap haar vleugels uit. In 1868 werd Ledeboer & Co. in Almelo opgericht, de Wissel- en Effectenbank in Rotterdam volgde in 1879, daarna in 1884 de Stichtsche Bank in Utrecht en ten slotte in 1893 de Bank voor Effecten- en Wisselzaken in Den Haag.

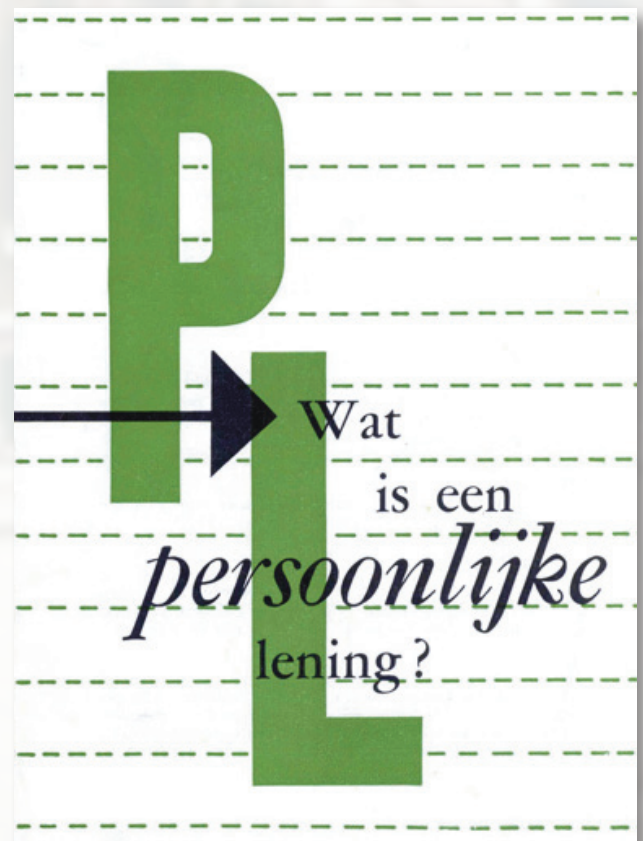
Ook in het aangrenzende Duitse Westfalen, dat zich volgens hetzelfde industrialisatiepatroon als Twente ontwikkelde, opende de TBV in de jaren negentig van de negentiende eeuw dochterinstellingen. In Parijs was de

bank, na de overname van een Engelse bank, van 1875 tot 1884 in het bezit van een wisselkantoor. De TBV was hiermee de eerste handelsbank in Nederland die overging tot het vestigen van dochterbedrijven/bijkantoren.

Evenals de andere grote banken, nam de Twentsche Bankvereniging in het begin van de twintigste eeuw belangen in meerdere provinciale banken, zoals Bergsma & Dikkers in Hengelo (1906), de Lissesche Bankvereniging (1907) en D.A. Wisselink in Alkmaar (1911).

Uitbreiding van activiteiten als naamloze vennootschap, 1917-1945

Ondanks aanvankelijk verzet van Willem en mr. Willem Blijdenstein, respectievelijk zoon en kleinzoon van de oprichter, werd de TBV op 1 januari 1917 omgezet in een naamloze vennootschap en de naam gewijzigd in de Twentsche Bank N.V. (TB). De commanditaire vennootschap met zijn financiële beperkingen voldeed niet meer aan de behoeften van de TB, nu zij was uitgegroeid van familiebedrijf tot moderne handelsbank.

Tegelijkertijd werden de gelieerde bedrijven – de Wissel- en Effectenbank en de Bank voor Effecten- en Wisselzaken – omgezet in bijkantoren. Dit gebeurde het jaar daarop ook met de Stichtse Bank in Utrecht.

Na deze expansieperiode consolideerde de bank haar groei. Zo werden eind 1925 de diverse Twentse dochterbedrijven als B.W. Blijdenstein jr. in Enschede en Ledebouer & Co. in Almelo, die formeel als afzonderlijke firma's waren blijven bestaan, als zelfstandige instellingen opgeheven en voortgezet

als bijkantoren. De verschillende instellingen waarin de TB sinds 1907 belangen had verworven, verloren eind 1930 hun zelfstandigheid. Begin 1931 werden de kantoren van eerder overgenomen lokale banken als de Provinciale Bank voor Limburg, de Groninger Bank en de Haarlemsche Bankvereniging, omgezet in bijkantoren.

Expansie na de Tweede Wereldoorlog, 1945-1964

Na de Tweede Wereldoorlog kwam de bankconcentratie weer op gang. De eerste grote naoorlogse overname van de TB was in 1950 de Van Ranzow's Bank in Arnhem, in 1952 gevolgd door Van Mierlo en Zoon in Breda. Dit laatste bedrijf bleef wel onder eigen naam opereren.

De TB bleef zich ook in deze tijd onderscheiden met bancaire innovaties. Zo introduceerde zij aan het eind van de jaren vijftig de Persoonlijke Lening in Nederland en nam men in 1953 de Industriële Disconto Maatschappij (1923) over, die gespecialiseerd was in consumptieve kredieten.

Op 3 oktober 1964 ging de Twentsche Bank samen met de Nederlandsche Handel-Maatschappij op in de Algemene Bank Nederland.